

RECHT in de praktijk

Buitengerechtelijke kosten

Het slachtoffer van bijvoorbeeld een verkeersongeval ziet zich vaak genoodzaakt om extra kosten te maken om advies in te winnen ter bepaling van zijn/haar rechtspositie jegens de veroorzaker van de schade althans diens verzekeringsmaatschappij. Deze “extra kosten” worden ook wel aangeduid als buitengerechtelijke kosten. Bij buitengerechtelijke kosten gaat het uitsluitend om kosten die buiten rechte zijn gemaakt. Te denken valt dan aan kosten van deskundigenadvies.

De vraag is of de buitengerechtelijke kosten die het slachtoffer maakt als schade moet worden aangemerkt en als zodanig voor vergoeding in aanmerking komt. Het antwoord op deze vraag luidt in beginsel bevestigend.

Artikel 6:96, lid 1 sub b en c BWNA bepaalt dat redelijke kosten ter vaststelling van schade en aansprakelijkheid en ter verkrijging van voldoening buiten rechte als schade voor vergoeding in aanmerking komen. De wet bepaalt wel dat deze kosten redelijk moeten zijn. Per geval zal moeten worden bekeken of de gevorderde buitengerechtelijke kosten redelijk zijn, waarbij maatschappelijke belangen en feitelijke omstandigheden van het geval van doorslaggevend belang zijn.

Voorts heeft de Hoge Raad in tal van arresten ten aanzien van de vergoeding van buitengerechtelijke kosten de zogenaamde dubbele redelijkheidstoets gehanteerd. Deze toets houdt in dat (i) het maken van de kosten redelijkerwijs verantwoord moet zijn en (ii) de omvang van de kosten - mede gelet op de aard en ernst van het opgelopen letsel - redelijk moet zijn.

Ad (i): dit vereiste komt erop neer dat met name gekeken moet worden naar de omvang van het daadwerkelijk verrichtte werk, naar de moeilijkheidsgraad van de zaak en het tarief dat is gehanteerd bij het berekenen van de kosten. Wanneer in een geval blijkt dat de vestiging en de omvang van de aansprakelijkheid duidelijk is en dat er vanuit het gezichtspunt van het slachtoffer c.q. de benadeelde geen twijfel over kan bestaan dat de schadeveroorzaker zijn schadevergoedingsplicht zal nakomen, kan het bijvoorbeeld onredelijk zijn om voor de eerste aanspraak op schadevergoeding reeds een deskundige in te schakelen. Wordt dit wel gedaan, dan zullen de kosten van deze deskundige mogelijk als onredelijk worden beschouwd en niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Ad (ii): bij dit vereiste gaat het er met name om hoe de (hoogte) van de buitengerechtelijke kosten zich verhouden tot de omvang van de eigenlijke schade. Wanneer er een wanverhouding bestaat tussen de omvang van de eigenlijke schade en de omvang van de buitengerechtelijke kosten in de zin dat de laatstgenoemde kosten de eigenlijke schade bijvoorbeeld nagenoeg evenaren, dan is zulks een aanwijzing dat deze kosten mogelijkerwijs niet redelijk zijn en dus niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Tenslotte is de rechter bevoegd om de buitengerechtelijke kosten te matigen. Voor matiging kunnen er diverse gronden bestaan, bijvoorbeeld (a) vanwege toetsing aan de dubbele redelijkheidstoets van artikel 6:96 b en c BWNA, (b) op grond van artikel 6:109 BWNA (algemene matigingsartikel indien volledige schadevergoeding tot onaanvaardbare gevolgen zou leiden) en (c) indien er sprake is van eigen schuld aan de zijde van het slachtoffer c.q. de benadeelde. In dit laatste geval wordt veelal de

schadevergoedingsplicht van de veroorzaker van de schade verminderd indien het slachtoffer zelf ook enige mate van schuld heeft aan het ongeval en/of de door hem/haar opgelopen letsel.

Lisanne Asjes en Quincy Carrega zijn als advocaat verbonden aan het advocatenkantoor Asjes|Carrega, Tel: 462 3089.